

Pesten is een probleem dat in alle geledingen van de maatschappij voorkomt. Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons op de Brink. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aanpakken.

Het pestprotocol hebben wij opgesteld met als doel:

"Alle kinderen moeten zich op de Brink vrij en veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen tot een gelukkig mens."

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

BIJ HET AANPAKKEN VAN PESTEN HANTEREN WIJ DE VOLGENDE UITGANGSPUNTEN:

- School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en open communicatie.
- We zien pesten als een probleem van alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters, de meelopers en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders.
- Medeleerlingen hebben ook de verantwoordelijkheid een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten.
- Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken.
- We willen als de Brink de pestproblemen proberen te voorkomen met behulp van de gesprek en activiteiten. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, maken we het onderwerp pesten met de leerlingen .
- Als pesten zich voordoet, is het belangrijk dat leerkracht het bespreekbaar maken (in samenwerking met ouders) dat signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wij vinden het voorbeeldgedrag van de leerkrachten (én de ouders thuis) van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden 'opgelost', maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd.
- "De weg" in onze school loopt via de groepsleerkracht naar het KT team, en/of de directie.
- Wanneer blijkt dat alle inspanningen niet het gewenste resultaat hebben opgeleverd, willen we als school een directe aanpak toepassen.

Pesten en Plagen

Het is belangrijk dat iedereen het verschil weet tussen pesten en plagen.

Plagen gebeurt incidenteel. Het gebeurt op basis van gelijkheid en respect. Plagen mag. Het is goed voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en stimuleert het relativeringsvermogen. Bij pesten ligt dat anders. Dan is er sprake van machtsongelijkheid en wordt de pester winnaar en het gepeste kind verliezer. Pesten is het afreageren van agressie of eigen onvermogen op een mindere in de groep, het zondebok-effect.

ALGEMENE REGELS EN AFSPRAKEN TER PREVENTIE:

In de schoolgids is opgenomen dat de school werkt met een pestprotocol.

Om duidelijkheid te krijgen over 'wat wordt niet geaccepteerd', is het afspreken van gedragsregels met de kinderen essentieel.

- In de groepen 1 t/m 8 stellen de groepsleerkracht(en) en leerlingen aan het begin van het schooljaar gezamenlijk regels. De regels worden door iedereen ondertekend en opgehangen in de klas.
- In de groepen 1 en 2 is door de leerkrachten een omgangscontract opgesteld, zo mogelijk ondersteund met plaatjes. Dit wordt met de kinderen besproken.
- Door middel van de Scoll/ SEO LIB worden de leerlingen gevolgd in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Na elke meting vindt een gesprek plaats tussen groepsleerkracht en KT zorg om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen te bespreken.
- Opvallend heden vanuit de leerkracht of KT worden met elkaar besproken om evt. Acties uit te zetten.
- In groep 1 t/m 8 wordt 2x p jaar (nov. en mei) scoll/ SEO LIB ingevuld.

Cyberpesten

In de hoogste groepen wordt met de kinderen gesproken over het risico van cyberpesten bij het gebruik van social media.

Verantwoord computergebruik/cyberpesten

De volgende regels gelden hierbij op school:

- *Leerkracht kijkt altijd over de schouder mee.*
- *Geef nooit persoonlijke informatie door op Internet, zoals namen, adressen en telefoonnummers zonder toestemming van de leerkracht.*
- *Leg nooit verdere contacten met iemand zonder toestemming van je leerkracht.*
- *Vertel het je leerkracht meteen als je informatie tegenkomt waardoor je je niet prettig voelt of waarvan je weet dat het niet hoort. Houd je je aan de afspraken dan is het niet jouw schuld dat je zulke informatie tegenkomt*
- *Spreek van tevoren met je leerkracht af wat je op internet wilt gaan doen, welke sites je mag bezoeken.*
- *Verstuur bij e-mail nooit foto's van jezelf of anderen zonder toestemming van je leerkracht.*
- *Beantwoord nooit e-mail waarbij je je niet prettig voelt of waar dingen in staan waarvan je weet dat het niet hoort. Het is niet jouw schuld dat je zulke berichten krijgt.*
- *Verstuur ook zelf dergelijke e-mail niet.*

Mocht er sprake zijn van 'cyberpesten' dan moet je dit altijd doorgeven aan iemand; je eigen leerkracht of je ouders kunnen dan hulp bieden.

AANPAK PESTPROBLEMEN

Bij de aanpak van elk pestprobleem op school worden 5 partijen betrokken:

1. school/leerkrachten
2. ouders/verzorgers
3. het gepeste kind
4. de pester
5. de rest van de klas

Alle partijen maken zich sterk tegen pesten in de groep, op school en zelfs indien mogelijk, buiten school.

We werken allemaal samen volgens het volgende stappenplan:

0. Iemand heeft een pestprobleem gesignaleerd.

Het is belangrijk dat leerkrachten en ouders alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de norm overschrijden.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

Verbaal ;

- Altijd een negatieve bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- Vernederen.
- Schelden.
- Dreigen.
- Belachelijk maken.
- Uitlachen, uitlachen bij lichaamskenmerken of bij verkeerd antwoord in de klas.
- Gemene briefjes schrijven.
- Zogenaamde 'leuke' opmerkingen maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over de kleding.

Fysiek;

- Briefjes doorgeven.
- Trekken en duwen.
- Spugen.
- Slaan.
- Schoppen.
- Laten struikelen.
- Krabben.
- Bijten.
- Aan haren trekken.

Intimidatie;

- Buiten school opwachten.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Naar het huis van de gepeste gaan.

- De doorgang versperren.
- Klemzetten.
- Opsluiten.
- Een kind dwingen om bezit af te geven.
- Een kind dwingen om bepaalde handelingen te verrichten.

Isolatie;

- Isoleren en negeren.
- Buitensluiten.

Stelen of vernielen van bezittingen;

- Afpakken van (school)spullen, kleding of speelgoed.
- Beschadigen of kapot maken van spullen.

Cyberpesten of digipesten;

- Pesten via elektronische middelen zoals e-mail, mobiele telefoon en/of internet.

Racistisch;

- Schelden of negatieve opmerkingen over ras en/of huidskleur.

Seksueel;

- Seksueel getinte opmerkingen of gebaren.
- Seksueel getinte aanrakingen en/of benaderingen.

Ook minder directe signalen kunnen op pesten duiden:

- Vaak alleen staan in de pauze of bij de pleinwacht gaan staan.
- Vaak alleen met jongere kinderen spelen.
- Niet naar buiten willen op school.
- Niet meer naar school willen of aangeven zich ziek te voelen.
- Niet (meer) worden uitgenodigd door andere kinderen.
- Andere kinderen reageren negatief op een fout of een idee van het betreffende kind. Deze signalen kunnen echter ook voorkomen bij andere problemen, dus is het zaak goed uit te zoeken waar de basis van deze signalen ligt.

Pestgedrag onder meisjes gebeurt vaak in het geniep (roddelen, leugens vertellen, buitensluiten, negeren) en sluimert vaker langer door (veenbrand)

Bij jongens gebeurt pesten vaker openlijker (vechten, duwen, fysiek geweld, uitschelden, elkaars spullen vernielen)

Routekaart bij geconstateerd vermeend pestgedrag;

1. Hij/zij meldt dit bij de groepsleerkracht. De groepsleerkracht heeft een gesprek met de betrokken kinderen (zowel de pester als het gepeste kind).

Bij het gesprek zal hij proberen een antwoord te geven op de volgende vragen:

- wat is er precies gesignaleerd?
- wanneer is het gesignaleerd?
- was er sprake van pesten?

- is er al eerder iets voorgevallen? (patroon? Regelmaat?)
- Eventueel kan bijlage “OEPS” (zie laatste pagina van dit protocol) toegepast worden om het pestgedrag direct bespreekbaar te maken tussen pester en gepeste.

2. Wanneer de leerkracht, eventueel in overleg met anderen (groepsleerkracht van het vorig schooljaar, de KT’ers, anti-pest coördinator, andere collega’s) tot de conclusie komt, dat er sprake is van pesten zal er een gesprek plaatsvinden tussen de betrokkenen en de leerkracht.

Er zullen vragen gesteld worden als:

- Waarom doen jullie zo vervelend naar elkaar toe?
- Gebeurt dit al langer?
- Hoe stoppen we dit?

Hoe wil de school cyberpesten aanpakken?

Als de school een melding krijgt van cyberpesten kunnen (afhankelijk van de vorm) de volgende maatregelen worden genomen:

- De school gaat in gesprek met de getroffen leerling.
- De school neemt contact op met de ouders.
- De school adviseert ouders aangifte te doen bij de politie.
- De school probeert de dader(s) te achterhalen en wordt daarin ondersteund door een ICT coördinator, systeembeheerder en/of externe beheerder als het vanuit school plaatsvindt.
- De dader kan wellicht ook achterhaald worden door in de klas te praten over wat gebeurd is.
- De school voert maatregelen richting de dader(s) uit als het kinderen van de school betreft.
- Als het niet mogelijk is een dader te achterhalen dan zit er niks anders op dan het effect te minimaliseren. Dit kan het beste door het slachtoffer te wijzen op niet reageren op haatmail of andere ongewenste berichten. Het geven van een nieuw mailadres is ook een mogelijkheid.

3. Naar aanleiding van dit gesprek zullen er concrete afspraken gemaakt worden. Van dit gesprek wordt door de groepsleerkracht een verslag gemaakt. De eigen leerkracht bespreekt, indien dit een meerwaarde heeft, met de klas het gebeuren. Hij bespreekt of meldt dit ook met de betrokken ouders. Tenslotte informeert hij de KT’ers “zorg” en/of de antipestcoördinator.

Begeleiding van een kind dat gepest wordt:

- Naar het kind luisteren en zijn/haar probleem serieus nemen.
- Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.
- Samen met het kind werken aan oplossingen.
- Gesprek met de ouders van het gepeste kind.
- Afspraken maken over aanpak met ouders en kind.

Begeleiding van een kind dat pest/ de meelopers:

- Met het kind bespreken welk effect zijn/haar gedrag heeft voor de gepeste.
- Gesprek met de ouders van de pester. Wat is/kan de oorzaak zijn van het pesten?
- Het kind en de ouders helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met kinderen.
- Samen afspraken maken en deze op papier zetten.
- Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
- Hulp bieden aan de zwijgende middengroep.

De middengroep wordt betrokken bij het oplossen van het pestprobleem door:

- Met de leerlingen te praten over pesten en over hun eigen rol daarbij.
- Met de leerlingen te overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
- Samen met de leerlingen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

4. Mocht er na 2 weken onvoldoende verandering in de situatie zijn gekomen, dan zullen de ouders van zowel de pester(s) als de gepeste(n) uitgenodigd worden voor een gesprek op school. Tijdens dit gesprek zullen er concrete verbeteringsafspraken gemaakt worden. Deze worden vastgelegd in een plan van aanpak. De afspraken hebben betrekking op het handelen op school- én thuisniveau. Tijdens het gesprek zijn vanuit de school de groepsleerkracht, de KT'ers zorg en de antipestcoördinator aanwezig.

Voor tips en adviezen zie de bijlage (***bijlage plan van aanpak bij pestgevallen***) van dit protocol.

- Zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijv. een sociale vaardigheidstraining.
- Zo nodig inschakelen School Maatschappelijk Werk, schoolarts of Jeugdzorg.

5. Na twee weken wordt de balans opnieuw opgemaakt. Wanneer het nodig is zullen er nieuwe stappen worden ondernomen en vervolgspraken worden gemaakt.

Indien de zaak erger is geworden gaan we naar stap 6 indien beter naar stap 7!

6. Wanneer bovenstaande stappen niet tot een bevredigende oplossing leiden, wordt de directeur van de school in de aanpak betrokken.

Voor het protocol "schorsen en verwijderen" zie het handboek van Dynamiek scholengroep www.dynamiek.nu

In uitzonderlijke gevallen zal er een ouderavond belegd worden door de groepsleerkracht voor de ouders van de groep waar het gepeste kind in zit.

In elk geval zal er blijvend gewerkt worden aan het probleem totdat we door kunnen naar stap 7.

7. De betrokkenen worden gecompimenteerd, indien het pesten een halt wordt toegeroepen.

Natuurlijk zal iedereen alert blijven om herhaling te voorkomen.

8. Als evaluatief moment stellen we ons de vraag wat dit pestgeval ons geleerd heeft?

Bevindingen zullen worden besproken met KT-er zorg en algemene leerpunten zullen tijdens teamoverleg meegenomen worden.

Team basisschool De Brink en de medezeggenschapsraad onderschrijven
gezamenlijk dit PESTPROTOCOL

Bijlage bij pestprotocol:
TIPS VOOR ALLE BETROKKENEN

Als je zelf wordt gepest

- Meld dit! Praat er in elk geval met iemand over!

Als een kind wordt gepest

- Neem het kind serieus en zeg dat jullie samen met anderen gaan zorgen dat het pesten stopt.
- praat erover (kan ook via een boek bv.) met het kind en vraag het kind op te schrijven wat het heeft meegemaakt.
- probeer het kind uit te leggen waarom sommige kinderen pesten.
- vertel dat volwassenen vaak niets doen, omdat ze niet zien dat er gepest wordt, of omdat ze niet weten hoe het probleem opgelost moet worden.
- benader de ouders, de leerkracht of leider van het groepje pesters om het pestprobleem te bespreken en vraag hen om wat specialer op het pesten in de groep te gaan letten.
- waarschuw het kind dat het pesten niet meteen ophoudt als er beter op wordt gelet. Pesten is een gewoonte geworden, die maar moeilijk af te leren is.
- Houdt het onderwerp bespreekbaar. Informeer regelmatig hoe het nu gaat;
- Soms heeft het kind extra hulp nodig van een deskundige.

Als een kind pest

- Maak het kind duidelijk dat je pesten absoluut afkeurt.
- Bespreek het pesten met het kind en zoek naar manieren om het pesten te stoppen.
- Neem contact op met ouders om samen iets aan het pesten te doen.
- bespreek met het kind welke maatregelen jullie zullen nemen;
- Geef het kind zo nodig extra aandacht;
- steun het kind om manieren te zoeken om prettig met andere kinderen om te gaan;
- Houdt in de gaten of het pesten na verloop van tijd niet opnieuw de kop opsteekt;
- soms heeft het kind extra hulp nodig van deskundigen

Als in de omgeving van het kind wordt gepest

- neem het pestprobleem serieus;
- bespreek met het kind zijn rol bij het pesten;
- zoek samen met het kind naar mogelijkheden om daar iets aan te doen;
- bespreek de pestsignalen die je hebt gehoord met anderen;
- geef zelf het goede voorbeeld, veroordeel anderen niet.

Wat kun je als professional doen?

- De sfeer in de groep moet veilig zijn. De leerkracht houdt rekening met elke leerling. In de groep moet het de gewoonste zaak van de wereld zijn, dat je het

voor elkaar opneemt als iemand problemen heeft. In zo'n groep krijgen de pesters geen kans;

- het is voor de leerlingen belangrijk dat ze de regels kennen, waaraan ze zich binnen de school moeten houden. Op onze school dulden we geen meelopers. De meelopers zijn dus ook deelnemers in het pestgedrag.
- we leren de kinderen om partij te kiezen voor het slachtoffer. Meestal durven ze geen partij te kiezen. Als ze het zouden opnemen voor het slachtoffer, lopen ze de kans zelf gepest te worden;
- ook de "pestkop" moet leren dat het niet de juiste manier is om door te pesten je in de groep te handhaven;
- van belang is dat onze leerlingen weten dat een plagerijtje af en toe niet erg is, maar dat we **pesten resoluut afkeuren**.

Plan van aanpak bij pestgevallen

Naam van het kind:	
Groep:	
Datum:	
Wat is er gebeurd?	
Wie waren er bij betrokken?	
Al eerder gemaakte afspraken:	
Wat gaan we doen om te voorkomen dat het opnieuw gebeurt?	Gepeste: Pester: Sanctie? Leerkracht: School: Ouders:
Gemaakte afspraken:	
Datum vervolgesprek:	
Handtekening:	